

Vergaderjaar 2003–2004

29 247

Acute zorg

Nr. 13

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 mei 2004

Inleiding

In mijn brief van 10 oktober 2003 (kamerstuk 29 247, nr. 2) inzake de besturingssystematiek ambulancezorg heb ik u aangekondigd te komen met een landelijk referentiekader ten behoeve van de spreiding en de beschikbaarheid van de ambulancezorg. Het referentiekader is een modelmatige benadering van spreiding en beschikbaarheid op landelijk niveau en vormt de grondslag voor de regionale verdeling van de budgetten en het macrobudget. In werkelijkheid zal het percentage bereikte burgers hoger zijn, omdat het model alleen uit kan gaan van de normale maximum snelheidslimieten. Ambulances mogen bij spoedgevallen sneller rijden dan de maximum toegestane snelheden.

Het referentiekader is gebaseerd op de ritgegevens uit 2001 die de Regionale Ambulance Voorziening zelf heeft aangeleverd. Het is aan het lokale overleg tussen regionale zorgverzekeraars en regionale ambulancevoorzieningen (i.o.) om op basis van het referentiekader tot afspraken te komen over de exacte regionale invulling. Het landelijk referentiekader biedt de mogelijkheid voor een «open grens» benadering waardoor regio-grenzen geen belemmeringen vormen voor een doelmatige en snelle inzet. Het referentiekader is voorbereid met Ambulance Zorg Nederland en Zorgverzekeraars Nederland. Het IPO en de VNG zijn achteraf gevraagd hun zienswijze op het referentiekader te geven en verder hebben vele individuele ambulancediensten en gemeenten hun visie gegeven.

Wat ging vooraf?

In januari 2003 presenteerde het RIVM haar rapport over de knelpunten in de spreiding en paraatheid van ambulances «Ambulances binnen bereik». Dit rapport heeft u ontvangen bij brief van d.d. 3 april 2003 (28 600-XVI, nr. 119). Uit het rapport werd duidelijk dat de wijze waarop standplaatsen over het land zijn verdeeld (spreiding) te wensen over liet. Ook de manier waarop vervolgens ambulances aan standplaatsen zijn gekoppeld en

worden ingezet (beschikbaarheid) leidt niet tot de best haalbare resultaten. Door verbetering van spreiding én beschikbaarheid kunnen meer burgers binnen de streefnorm van 15 minuten worden bereikt. Het RIVM schetst verschillende scenario's om meer burgers te bereiken. Ik preferer het scenario waarmee gemiddeld 95% van de burgers binnen de norm kan worden bereikt. Het rapport is vervolgens aangescherpt naar aanleiding van de reacties van de regio's. Te allen tijde 100% is uitvoeringstechnisch onhaalbaar; er blijft altijd de mogelijkheid van overmacht. Door verkeersopstoppingen of een opengebroke weg kan een ambulancerit vertraging oplopen.

Beter presteren

Het doel van het landelijk referentiekader spreiding en beschikbaarheid is het bieden van een kader aan de sector om het aantal overschrijdingen van de 15 minuten aanrijtijd bij spoedvervoer terug te dringen. Een snelle hulpverlening is vaak van levensbelang en het te lang moeten wachten op een ambulance is voor de patiënt, zijn familie of omstanders uiterst frustrerend. Op dit moment wordt bij circa 92% van de spoedvervoeren de 15 minutennorm gehaald en ligt in de stedelijke gebieden de aanrijtijd in verreweg de meeste gevallen binnen de 10 minuten.

Om nog beter te kunnen presteren is een betere spreiding en beschikbaarheid noodzakelijk. Spreiding en beschikbaarheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Bij spreiding gaat het over «waar» staan de ambulances en bij beschikbaarheid gaat het over «hoeveel» staan er en «hoe» worden ze ingezet. Naast het aantal ambulances blijkt de feitelijke bedrijfsvoering van groot belang voor de prestaties. De rol van de meldkamer o.a. op het gebied van triage, pro-actief handelen, planning van het besteld vervoer, gebruik van voorwaardescheppende ritten/«rijdende» paraatheid en het omgaan met interregionaal vervoer/bijstand is essentieel. Er zijn aanwijzingen dat de inzet van motorambulances en hulpambulances een doelmatige inzet bevorderen.

Verder heb ik met de sector afspraken gemaakt over de implementaties van diverse innovaties op het terrein van ICT (waaronder voertuiglocatiesystemen) die een efficiëntere inzet mogelijk maken. Beter presteren in de ambulancezorg is dus niet alleen méér ambulances maar ook een efficiëntere inzet van de ambulancezorg.

Spreiding

Onder spreiding wordt verstaan een geografisch verdeling van de ambulancestandplaatsen over het gehele land. Op basis van de huidige spreiding kan theoretisch gemiddeld 93% van de bevolking binnen 15 minuten worden bereikt. Op basis van mijn voorkeursscenario 2 alsmede het voornoemde «open grenzen» principe is voor een opzet gekozen om gemiddeld 95% van de bevolking binnen 15 minuten te bereiken. Vanuit het oogpunt van doelmatigheid is allereerst berekend welke verbeteringen kunnen ontstaan door het verschuiven van de bestaande standplaatsen. Vervolgens is berekend welke verbeteringen nieuwe extra standplaatsen opleveren. Een gemiddeld bereik van 95% is theoretisch haalbaar door 10 bestaande standplaatsen te verschuiven en 4 extra nieuwe standplaatsen te realiseren.

Er blijven wel regionale verschillen in de spreiding en het betreft een gemiddelde. Dat betekent dat niet in elk RAV-gebied deze norm van 95% bereik wordt gehaald. Er zijn regio's die nu in principe 100% van de Nederlanders kunnen bereiken en er zijn regio's die *onder* een bereik van 95% zitten¹. In het nieuwe plan gaat echter geen enkele regio er ten opzichte van de huidige situatie op achteruit. In 14 regio's wordt het bereik vergroot, in de overige regio's blijft het bereik zoals het was. Voor de bereikbaarheid van ziekenhuiszorg betekent dit dat meer dan 25% (59 000)

---

¹ Dit zegt nog niets over de overschrijdingen in de werkelijkheid. Bijvoorbeeld Friesland heeft obv het onderzoek een bereikbaarheidspercentage van 85%. Dit percentage gaat door de geografische situatie nauwelijks omhoog bij het bijplaatsen van een fors aantal standplaatsen. Maar door doelmatige inzet van ambulances ligt het overschrijdingspercentage in Friesland slechts op 3%.

van de mensen die op dit moment niet binnen 45 minuten per ambulance een ziekenhuis kunnen bereiken (213 000), dat op basis van de uitgangspunten uit het referentiekader wél kunnen.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid gaat over hoeveel ambulances op welke manier (parate, piket of slaapdienst) worden ingezet. De overige bedrijfsvoeringsaspecten zoals bijvoorbeeld de planning van het besteld vervoer is hierop van invloed maar voor doorrekening van het referentiekader buiten beschouwing gelaten. Zorgverzekeraars zullen over de manier van bedrijfsvoering op lokaal niveau doelmatige afspraken dienen te maken. Een landelijke benchmark ambulancezorg zal hierbij ondersteunend werken. Beschikbaarheid is dus de hoeveelheid parate ambulances per standplaats om aan de vraag naar ritten te voldoen.

Bij het bepalen van de vereiste beschikbaarheid ben ik uitgegaan van de te verwachten vraag naar ambulances. In 95% van de gevallen moet altijd een ambulance beschikbaar zijn. Het begrip dienstrooster is hierbij relevant. De personele bezetting van het dienstrooster bepaalt de loonkosten van de sector (het ambulancebudget wordt grotendeels bepaald door loonkosten). Voorliggend referentiekader gaat uit van een mix tussen parate diensten (personeel is paraat aanwezig op de post) en piketdiensten (aanwezigheid- en slaapdiensten). Verder wordt uitgegaan van de mogelijkheid de bezettingsgraad van ambulances overdag te verhogen door de invoering van «mobiele paraatheid». Dat wil zeggen dat een regio zijn bereik vergroot door ambulancewagens op moeilijk bereikbare plekken neer te zetten in plaats van alleen op standplaatsen. Hierdoor zijn minder ambulances nodig dan bij zogenaamde «standplaatsparaatheid».

Extra middelen voor meer ambulancezorg

Voor de financiering van het referentiekader stel ik met ingang van 2004 € 18 miljoen ter beschikking. Verder heb ik in reactie op de motie Buijs (29 200 XVI, nr. 136) toegezegd door middel van herschikking binnen mijn begroting, te kijken of er aanvullende middelen beschikbaar gesteld kunnen worden indien dit nodig is ter oplossing van de resterende knelpunten.

Het jaar 2004 is een overgangsjaar omdat de nieuwe Wet Ambulancezorg in 2005 in werking zal treden. Het extra budget zal alleen toekomen aan regio's die knelpunten kennen en volgens het nieuwe referentiekader in aanmerking komen voor een hoger budget. Het CTG zal hiervoor de bestaande beleidsregels aanpassen en eisen stellen aan het leveren van extra productie, de RAV-vorming en de informatievoorziening. Verdere professionalisering en een verbeterde samenwerking door de RAV-vorming moeten voor doelmatigheidswinst zorgen en leveren inverdieneffecten op. RAV vorming leidt namelijk tot een doelmatiger werkwijze bijvoorbeeld door minder overheadkosten en meer samenwerking.

Ik stel bij het ter beschikking komen van extra middelen de eis dat de branche nu ook de al eerder verzochte registratie ter hand neemt. Betrouwbare informatie is onontbeerlijk voor het benchmarken van resultaten. Zonder deugdelijke registratie komen de regio's niet in aanmerking voor extra middelen.

Daarnaast zal ik zelf het verband tussen de extra middelen en de geleverde prestaties nagaan. Vooraf doordat via de beleidsregels extra productie zal worden geëist en achteraf door na te gaan of het overschrijdingspercentage is gedaald. Met andere woorden, er moet een duidelijke relatie worden aangetoond tussen de prijs en de prestatie.

Tenslotte

De voorstellen voor de landelijke spreiding en beschikbaarheid vormen een referentiekader. Dit is een modelmatige berekening die landelijk uitgaat van dezelfde normen. Dit referentiekader vormt de basis voor het bepalen van het regionale budget, de grondslag voor dit budget is daarmee voor alle regio's gelijk. Dat wil zeggen dat ongeacht de regio, de 15 minutengrens het streven is. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de gevolgen voor de bereikbaarheid van spoedeisende ziekenhuiszorg. In mijn brief van 26 september 2003 heb ik aangegeven dat een afdeling spoedeisende eerste hulp binnen 45 minuten met een ambulance bereikbaar moet kunnen zijn. De bereikbaarheid van ziekenhuiszorg moet hierdoor natuurlijk verbeteren en niet verslechteren. Binnen elke regio kunnen zorgaanbieders en zorgverzekeraars tot een nadere verfijning en uitwerking van dit referentiekader komen op basis van hun expertise en netwerk in de regio. De doelmatigheid van de afspraken is dus bepalend voor de kwaliteit van de zorg die een RAV kan regelen.

De redenen voor regionale verschillen in aanrijtijden en overschrijdingen zijn zeer divers; werkwijze voor de inzet van besteld en spoed vervoer, verschillen in meld- en uitruktijden, verschillen in infrastructuur, samenwerking en afstemming met ziekenhuizen en traumacentra, enz. Conform mijn visie op de samenhang in de acute zorg (brief d.d. 10 oktober kamerstuk 29 247, nr. 1), kunnen daarbij oplossingen worden gezocht die tot goedkopere exploitatie leiden doordat verzekeraars de acute zorg op regionaal niveau inkopen. In gebieden met een zeer gering aantal inwoners kunnen bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt met huisartsen voor de spoedeisende zorg op tijden dat er nauwelijks vraag naar ritten is (bijvoorbeeld 's nachts). Ook moeten zorgverzekeraars bijvoorbeeld afspraken maken over doelmatigheid van locaties van standplaatsen en kleine ziekenhuizen. Daarmee kunnen de kosten voor de regio worden verlaagd en het bereik vergroot. Het is aan de regionale zorgverzekeraars en RAV's om hierover in de nieuwe besturingsstructuur afspraken te maken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J. F. Hoogervorst

Bijlage en tabellen bij brief Referentiekader Spreiding en Beschikbaarheid

Tabel 1

RAV	Spreiding				Beschikbaarheid					
	Huidige Dek-kings-Percentage	Dek-kings-Percentage na her-alloca-tie	Aantal Stand-plaatsen huidige Situatie	Aantal stand-plaatsen na her-alloca-tie	Ambulances in de minimum variant			Ambulances in de maximum variant		
					werkdagen			werkdagen		
				0-8	8-16	16-24	0-8	8-16	16-24	
1. Groningen	94	96	13	14	14	24	14	14	24	14
2. Friesland	85	85	16	16	19	29	20	21	34	25
3. Drenthe	89	89	10	10	10	17	11	11	20	14
4. IJssel-Vecht	82	94	7	10	10	17	10	11	20	13
5. Twente	95	98	8	9	9	17	10	11	20	13
6. N&O Gelderland	89	92	9	9	9	21	12	11	23	14
7. Arnhem/& O	90	94	6	7	7	13	8	9	16	11
8. Nijmegen/Rivierland	90	90	8	8	8	16	10	10	19	13
9. Utrecht	99	99	11	11	11	28	16	14	33	21
10. Noord-Holland Noord	89	92	7	8	9	16	9	11	19	12
11. Amsterdam & O	97	98	8	9	9	39	19	14	44	24
12. Z&M Kennemerland	100	100	3	3	5	14	7	5	14	7
14. Gooi- en Vechtstreek	94	95	2	2	2	14	3	3	5	4
15. Haaglanden	100	100	8	6	7	17	11	10	20	14
16. Hollands Midden	100	100	8	7	8	19	11	9	20	12
17. Rijnmond	99	99	16	9	10	29	16	13	32	19
18. Zuid-Holland Zuid	90	92	6	6	6	11	6	7	15	10
19. Zeeland	89	90	10	9	12	19	13	12	19	13
20. W Noord-Brabant	90	95	10	11	11	26	14	13	29	17
21. N. Noord-Brabant	96	96	7	7	8	16	10	9	17	11
22. Eindhoven	90	93	7	7	7	16	10	9	18	12
23. N&M Limburg	84	91	6	7	7	13	8	9	15	10
24. Zuid Limburg	87	92	3	4	6	16	9	6	16	9
25. Flevoland	97	97	6	6	6	10	7	7	11	8
landelijk	93	95	195	195	210	447	264	249	503	320
		Ingezet aantal ambulances in								
				2001	241	462	305	241	462	305
				verschil	- 31	- 15	- 41	8	41	15

Tabel 2 Overzicht van standplaatsen na toevoeging en herallocatie

rangnr.	RAV nr.	RAV regio	vier-positie postcode	plaatsnaam	begin-195	eind-195
1	1	RAV Groningen	9364	NUIS	X	X
2	1	RAV Groningen	9502	STADSKANAAL	X	X
3	1	RAV Groningen	9541	VLAGTWEDDE	X	X
4	1	RAV Groningen	9561	TER APEL	X	X
5	1	RAV Groningen	9611	SAPPEMEER	X	X
6	1	RAV Groningen	9641	VEENDAM	X	X
7	1	RAV Groningen	9672	WINSCHOTEN	X	X
8	1	RAV Groningen	9723	GRONINGEN	X	X
9	1	RAV Groningen	9728	GRONINGEN	X	X
10	1	RAV Groningen	9781	BEDUM		X
11	1	RAV Groningen	9901	APPINGEDAM	X	X
12	1	RAV Groningen	9951	WINSUM GN	X	X
13	1	RAV Groningen	9965	LEENS	X	X
14	1	RAV Groningen	9982	UITHUIZERMEEDEN	X	X
15	2	RAV Friesland	8431	OOSTERWOLDE FR	X	X
16	2	RAV Friesland	8448	HEERENVEEN	X	X
17	2	RAV Friesland	8471	WOLVEGA	X	X
18	2	RAV Friesland	8531	LEMMER	X	X
19	2	RAV Friesland	8601	SNEEK	X	X
20	2	RAV Friesland	8723	KOUDUM	X	X
21	2	RAV Friesland	8862	HARLINGEN	X	X

rangnr.	RAV nr.	RAV regio	vier-positie postcode	plaatsnaam	begin- 195	eind- 195
22	2	RAV Friesland	8881	TERSCHELLING WEST	X	X
23	2	RAV Friesland	8899	VLIELAND	X	X
24	2	RAV Friesland	8911	LEEWARDEN	X	X
25	2	RAV Friesland	8924	LEEWARDEN	X	X
26	2	RAV Friesland	9101	DOKKUM	X	X
27	2	RAV Friesland	9163	NES AMELAND	X	X
28	2	RAV Friesland	9166	SCHIERMONNIKOOG	X	X
29	2	RAV Friesland	9202	DRACHTEN	X	X
30	2	RAV Friesland	9291	KOLLUM	X	X
31	3	RAV Drente	7741	COEVORDEN	X	X
32	3	RAV Drente	7811	EMMEN	X	X
33	3	RAV Drente	7903	HOOGEVEEN	X	X
34	3	RAV Drente	7944	MEPPEL	X	X
35	3	RAV Drente	7971	HAVELTE	X	X
36	3	RAV Drente	9301	RODEN	X	X
37	3	RAV Drente	9401	ASSEN	X	X
38	3	RAV Drente	9411	BEILEN	X	X
39	3	RAV Drente	9468	ANNEN	X	X
40	3	RAV Drente	9531	BORGER	X	X
41	4	RAV IJssel-Vecht	7701	DEDEMSVAART		X
42	4	RAV IJssel-Vecht	7711	NIEUWLEUSEN		X
43	4	RAV IJssel-Vecht	7731	OMMEN	X	X
44	4	RAV IJssel-Vecht	7771	HARDENBERG	X	X
45	4	RAV IJssel-Vecht	8013	ZWOLLE	X	X
46	4	RAV IJssel-Vecht	8103	RAALTE	X	X
47	4	RAV IJssel-Vecht	8181	HEERDE	X	X
48	4	RAV IJssel-Vecht	8261	KAMPEN	X	X
49	4	RAV IJssel-Vecht	8281	GENEMUIDEN		X
50	4	RAV IJssel-Vecht	8331	STEENWYK	X	X
51	5	RAV Twente	7447	HELLEDOORN	X	X
52	5	RAV Twente	7475	MARKELO	X	X
53	5	RAV Twente	7483	HAAKSBERGEN	X	X
54	5	RAV Twente	7541	ENSCHEDÉ	X	X
55	5	RAV Twente	7556	HENGÉLO OV	X	X
56	5	RAV Twente	7572	OLDENZAAL	X	X
57	5	RAV Twente	7602	ALMELO	X	X
58	5	RAV Twente	7651	TUBBERGEN	X	X
59	5	RAV Twente	7681	VROOMSHOOP		X
60	6	RAV Noord-Oost Gelderland	3843	HARDERWYK	X	X
61	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7005	DOETINCHEM	X	X
62	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7051	VARSSEVELD	X	X
63	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7102	WINTERSWYK	X	X
64	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7207	ZUTPHEN	X	X
65	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7271	BORCULO	X	X
66	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7311	APELDOORN	X	X
67	6	RAV Noord-Oost Gelderland	7418	DEVENTER	X	X
68	6	RAV Noord-Oost Gelderland	8081	ELBURG	X	X
69	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	3772	BARNEVELD	X	X
70	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	6661	ELST GLD	X	X
71	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	6701	WAGENINGEN	X	X
72	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	6711	EDE GLD	X	X
73	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	6828	ARNHEM	X	X
74	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	6901	ZEVENAAR	X	X
75	7	RAV regio Arnhem/W-Veluwe Vallei	6951	DIEREN		X
76	8	RAV regio Gelderland-Zuid	4002	TIEL	X	X
77	8	RAV regio Gelderland-Zuid	4041	KESTEREN	X	X
78	8	RAV regio Gelderland-Zuid	4101	CULEMBORG	X	X
79	8	RAV regio Gelderland-Zuid	4191	GELDERMALSEN	X	X
80	8	RAV regio Gelderland-Zuid	5301	ZALTBOMMEL	X	X
81	8	RAV regio Gelderland-Zuid	6524	NYMEGEN	X	X
82	8	RAV regio Gelderland-Zuid	6602	WYCHEN	X	X
83	8	RAV regio Gelderland-Zuid	6651	DRUTEN	X	X
84	9	RAV regio Utrecht	3436	NIEUWEGEIN	X	X
85	9	RAV regio Utrecht	3447	WOERDEN	X	X
86	9	RAV regio Utrecht	3561	UTRECHT	X	X
87	9	RAV regio Utrecht	3582	UTRECHT	X	X
88	9	RAV regio Utrecht	3608	MAARSSSEN	X	X
89	9	RAV regio Utrecht	3645	VINKEVEEN	X	X
90	9	RAV regio Utrecht	3707	ZEIST	X	X
91	9	RAV regio Utrecht	3811	AMERSFOORT	X	X

rangnr.	RAV nr.	RAV regio	vier-positie postcode	plaatsnaam	begin- 195	eind- 195
92	9	RAV regio Utrecht	3823	AMERSFOORT	X	X
93	9	RAV regio Utrecht	3903	VEENENDAAL	X	X
94	9	RAV regio Utrecht	3941	DOORN	X	X
95	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1616	HOOBKARPEL	X	X
96	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1625	HOORN NH	X	X
97	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1741	SCHAGEN	X	X
98	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1761	ANNA PAULOWNA		X
99	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1771	WIERINGERWERF	X	X
100	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1786	DEN HELDER	X	X
101	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1791	DEN BURG	X	X
102	10	RAV regio Noord-Holland Noord.	1823	ALKMAAR	X	X
103	11	RAV regio Amsterdam	1018	AMSTERDAM	X	X
104	11	RAV regio Amsterdam	1075	AMSTERDAM	X	X
105	11	RAV regio Amsterdam	1105	AMSTERDAM ZO	X	X
106	11	RAV regio Amsterdam	1141	MONNICKENDAM		X
107	11	RAV regio Amsterdam	1185	AMSTELVEEN	X	X
108	11	RAV regio Amsterdam	1431	AALSMEER	X	X
109	11	RAV regio Amsterdam	1442	PURMEREND	X	X
110	11	RAV regio Amsterdam	1502	ZAANDAM	X	X
111	11	RAV regio Amsterdam	2131	HOOFDDORP	X	X
112	12	RAV Kennemerland	1969	HEEMSKERK	X	X
113	12	RAV Kennemerland	1981	VELSEN ZUID	X	X
114	12	RAV Kennemerland	2015	HAARLEM	X	X
115	14	RAV Gooi- en Vechtstreek	1213	HILVERSUM	X	X
116	14	RAV Gooi- en Vechtstreek	1404	BUSSUM	X	X
117	15	RAV Haaglanden	2241	WASSENAAR	X	
118	15	RAV Haaglanden	2274	VOORBURG	X	X
119	15	RAV Haaglanden	2282	RYSWYK ZH	X	
120	15	RAV Haaglanden	2544	'S-GRAVENHAGE	X	X
121	15	RAV Haaglanden	2564	'S-GRAVENHAGE	X	X
122	15	RAV Haaglanden	2627	DELFT	X	X
123	15	RAV Haaglanden	2671	NAALDWYK	X	X
124	15	RAV Haaglanden	2718	ZOETERMEER	X	X
125	16	RAV Hollands Midden	2201	NOORDWYK ZH	X	
126	16	RAV Hollands Midden	2211	NOORDWYKERHOUT	X	X
127	16	RAV Hollands Midden	2333	LEIDEN	X	X
128	16	RAV Hollands Midden	2353	LEIDERDORP	X	X
129	16	RAV Hollands Midden	2405	ALPHEN A/D RYN	X	X
130	16	RAV Hollands Midden	2461	TER AAR	X	X
131	16	RAV Hollands Midden	2801	GOUDA	X	X
132	16	RAV Hollands Midden	2861	BERGAMBACHT	X	X
133	17	RAV Rijnmond	2907	CAPELLE AD YSSEL	X	X
134	17	RAV Rijnmond	2922	KRIMPEN AD YSSEL	X	X
135	17	RAV Rijnmond	2991	BARENDRECHT	X	
136	17	RAV Rijnmond	3011	ROTTERDAM	X	
137	17	RAV Rijnmond	3034	ROTTERDAM	X	
138	17	RAV Rijnmond	3038	ROTTERDAM		X
139	17	RAV Rijnmond	3045	ROTTERDAM	X	
140	17	RAV Rijnmond	3081	ROTTERDAM	X	
141	17	RAV Rijnmond	3083	ROTTERDAM	X	X
142	17	RAV Rijnmond	3118	SCHIEDAM	X	X
143	17	RAV Rijnmond	3146	MAASSLUIS	X	
144	17	RAV Rijnmond	3191	HOOGLIET RT	X	
145	17	RAV Rijnmond	3201	SPYKENISSE	X	X
146	17	RAV Rijnmond	3223	HELLEVOETSLUIS	X	X
147	17	RAV Rijnmond	3232	BRIELLE	X	
148	17	RAV Rijnmond	3247	DIRKSLAND	X	X
149	17	RAV Rijnmond	3252	GOEDEREDE	X	X
150	18	RAV Zuid-Holland Zuid	2957	NIEUW LEKKERLAND		X
151	18	RAV Zuid-Holland Zuid	3286	KLAASWAAL	X	X
152	18	RAV Zuid-Holland Zuid	3311	DORDRECHT	X	X
153	18	RAV Zuid-Holland Zuid	3331	ZWYNDRECHT	X	X
154	18	RAV Zuid-Holland Zuid	3363	SLIEDRECHT	X	
155	18	RAV Zuid-Holland Zuid	4204	GORINCHEM	X	X
156	18	RAV Zuid-Holland Zuid	4231	MEERKERK	X	X
157	19	RAV Zeeland	4301	ZIERIKZEE	X	X
158	19	RAV Zeeland	4331	MIDDELBURG	X	
159	19	RAV Zeeland	4335	MIDDELBURG	X	X
160	19	RAV Zeeland	4354	VROUWENPOLDER	X	X
161	19	RAV Zeeland	4411	RILLAND	X	X

rangnr.	RAV nr.	RAV regio	vier-positie postcode	plaatsnaam	begin- 195	eind- 195
162	19	RAV Zeeland	4462	GOES	X	X
163	19	RAV Zeeland	4501	OOSTBURG	X	X
164	19	RAV Zeeland	4535	TERNEUZEN	X	X
165	19	RAV Zeeland	4561	HULST	X	X
166	19	RAV Zeeland	4695	ST MAARTENSDYK	X	X
167	20	RAV Midden & West Brabant	4283	GIESSEN	X	X
168	20	RAV Midden & West Brabant	4611	BERGEN OP ZOOM	X	X
169	20	RAV Midden & West Brabant	4651	STEENBERGEN NB		X
170	20	RAV Midden & West Brabant	4701	ROSENDAAL	X	X
171	20	RAV Midden & West Brabant	4761	ZEVENBERGEN		X
172	20	RAV Midden & West Brabant	4811	BREDA	X	X
173	20	RAV Midden & West Brabant	4851	ULVENHOUT	X	X
174	20	RAV Midden & West Brabant	4901	OOSTERHOUT NB	X	X
175	20	RAV Midden & West Brabant	5018	TILBURG		X
176	20	RAV Midden & West Brabant	5022	TILBURG	X	
177	20	RAV Midden & West Brabant	5037	TILBURG	X	
178	20	RAV Midden & West Brabant	5047	TILBURG	X	X
179	20	RAV Midden & West Brabant	5142	WAALWYK	X	X
180	21	RAV Brabant-Noord	5231	S HERTOGENBOSCH	X	X
181	21	RAV Brabant-Noord	5281	BOXTEL	X	X
182	21	RAV Brabant-Noord	5341	OSS	X	X
183	21	RAV Brabant-Noord	5363	VELP NB	X	X
184	21	RAV Brabant-Noord	5405	UDEN	X	X
185	21	RAV Brabant-Noord	5441	OEFFELT	X	X
186	21	RAV Brabant-Noord	5463	VEGHEL	X	X
187	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5541	REUSEL	X	X
188	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5552	VALKENSWAARD	X	
189	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5571	BERGEYK		X
190	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5611	EINDHOVEN	X	X
191	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5657	EINDHOVEN	X	X
192	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5701	HELMOND	X	X
193	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	5751	DEURNE	X	X
194	22	RAV regio Brabant Zuid-Oost	6026	MAARHEEZE	X	X
195	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	5801	VENRAY	X	X
196	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	5854	BERGEN LB	X	X
197	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	5912	VENLO	X	X
198	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	5981	PANNINGEN	X	X
199	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	6003	WEERT	X	X
200	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	6045	ROERMOND	X	X
201	23	RAV regio Noord-Midden Limburg	6101	ECHT		X
202	24	RAV Zuid-Limburg	6166	GELEEN	X	X
203	24	RAV Zuid-Limburg	6229	MAASTRICHT	X	X
204	24	RAV Zuid-Limburg	6291	VAALS		X
205	24	RAV Zuid-Limburg	6411	HEERLEN	X	X
206	25	RAV Flevoland	1326	ALMERE	X	X
207	25	RAV Flevoland	3899	ZEEWOLDE	X	X
208	25	RAV Flevoland	8223	LELYSTAD	X	X
209	25	RAV Flevoland	8251	DRONTEN	X	X
210	25	RAV Flevoland	8304	EMMELOORD	X	X
211	25	RAV Flevoland	8308	NAGELE	X	X